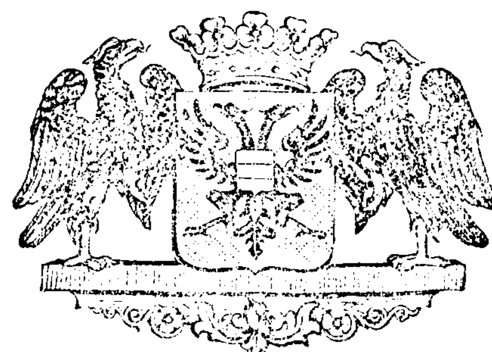
Jaargang 108. Dingsdag, 12 Junij 1849. No. 47.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

ITALIE.

ROMEINSCHE REPUBLIEK.

Het gerucht loopt, dat de Paus te Florence zoude komen met den Groothertog, ten einde van daar naar Bologna te gaan, om op nieuw de regering te aanvaarden.

Laatste berigten. Met het stoomschip *Descartes*, den 6den te Toulon aangekomen, zijn berigten uit Civita-Vecchia ontvangen, welke tot den 1sten Junij, des avonds 10 uur loopen. Daaruit blijkt o. a. het volgende: De wapenschorsing verliep op den eersten; in den ochtend van dezen dag kwamen de generaal *Regnault de St. Jean* en zijn adjudant te Civita-Vecchia, aankondigende, „dat de Romeinsche Republiek aangeboden had, op de volgende grondslagen te onderhandelen.

Deze voorstellen waren onaannemelijk en de opperbevelhebber had ze verworpen. — Men verzekert, dat daaromtrent eenige verschillen gerezen zijn tusschen den generaal *Oudinot* en den heer *de Lesseps*. Maar tegelijkertijd ontving men eene depêche uit Parijs, welke alle onzekerheid ophief; zij beval, inderdaad, alle onderhandelingen af te breken en Rome onmiddellijk aan te tasten. Daarop is de heer *de Lesseps*, zijne verdere aanwezigheid onnoodig achtende, naar Frankrijk terug gekeerd.

— Te Parijs wilde men den 9den weten, dat de regering eene telegrafische depêche had ontvangen, volgens welke den 2den Junij de generaal *Oudinot* de operatien tegen Rome begonnen had. Men wilde weten, dat een bres was geschoten, storm geloopen en de troepen na een levendig gevecht een gedeelte der stad bemagtigd hadden. In dit gevecht zouden 150 man gesneuveld of gekwetst zijn, en de Romeinen een zeer aanzienlijk verlies geleden hebben; men spreekt van 400 dooden en gekwetsten en 600 gevangenen. Ook sprak men van begonnen onderhandelingen en voorstellen van de Romeinsche vergadering. Deze geruchten vereischen echter nog bevestiging.

Zie overigens verder onder *Parijs*.

VENETIË.

Bij herhaling wordt gemeld, dat er reeds op verscheidene plaatsen door het vuur der Oostenrijkers in Venetië brand is ontstaan, en dat zelfs een der torens omver is geschoten. Naar luid der jongste berigten uit Triëst, was het kanonvuur gestaakt, ter zake van het aanknoopen van onderhandelingen over de overgaaf.

DENEMARKEN.

KOPPENHAGE, 1 Junij.

Gisteren werd op den Rijksdag eene boodschap over de Koninklijke civiele lijst gelezen, waarbij alle kasteelen, de schouwburg, museums, enz. tot staats-eigendom worden verklaard. De civiele lijst is op 300,000 thl. gebragt.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Junij.

Heden ochtend heeft de Keizer in persoon aan verschillende manschappen van het 3de regement jagers en van het regement kurassiers *prins Leopold* de eeremedailles uitgereikt, welke hun wegens betoonde dapperheid in den strijd tegen de vijanden van den Staat zijn toegewezen. Z. M. heeft hun deze eereteekenen eigenhandig op de borst vast gehecht en hun tevens zijnen dank betuigd voor hun lofwaardig gedrag.

— Men meldt uit Presburg van den 3den, dat eindelijk de Russen van Tyrnau en Cziffer zijn aangekomen, en op een kwartier uur afstands van de stad hun leger hebben opgeslagen. Vele nieuwsgierigen begaven zich derwaarts om de vreemde gasten op te nemen. Men gelooft, dat dit hulpkorps zich aan de keizerlijken in het komitaat van Raab zal aansluiten.

— In den loop der aanstaande week zal Prins *Paskewitsch* bij het Keizerlijk Russische leger aankomen. De Prins heeft reeds uit Warschau eene proclamatie aan de Hongaren gerigt.

Van den 6den. De Hongaarsche oorlog heeft weder eenig voordeel aan de Magijaren geschonken. Spoedig zullen deze echter op de Russen stuiten, die te regter tijd in Presburg zijn gerukt, om het Oostenrijksche leger te versterken.

— Eenige dagbladen spreken van tweespalt tusschen de Oastenrijksche en Russische opperbevelhebbers, die zich den voorrang schijnen te betwisten. Wordt dit bevestigd, dan is den Magijaren een groot voordeel weggelegd.

— Uit de vele zilveren en gouden kerksieraden, die in Hongarije goedschiks of kwaadschiks ingeleverd worden, vervaardigt men dukaten en andere munten; sommigen voeren een madonnabeeld met het wapen en het jaartal 1849. De waarde van de, op deze wijze ingekomen kerksieraden beloopt 22 millioen gl. De kerk van Kaschau alleen leverde 3 centenaars zilver.

STUTTGART, 4 Junij.

Gisteren avond te 7 uur deden ongeveer 40 leden der Duitsche Nationale Vergadering hunnen intogt in deze stad, maar — hoe de tijden veranderen! Eén woelgeest was het veertigtal tot Heilbronn te gemoet gegaan, en wilde bij den intogt te Stuttgart met de Duitsche vlag voorop marscheren, maar de heeren bedankten voor zulk eene eer.

Van den 6den. Heden morgen te 9 uur is de 231 zitting van de Duitsche nat. vergadering alhier gehouden. 104 leden waren er tegenwoordig. Er wordt aangenomen een besluit, waarbij de nat. vergadering verklaard: 1) De door Pruissen, Saksen en Hannover afgekondigde kieswet voor den volgenden rijksdag als *nul en geener waarde;* — 2) Elke poging, om die in Duitschland in werking te brengen, is *hoog verraad* tegen het souvereine Duitsche volk gepleegd; — 3) Alle burgerlijke en militaire overheden, die tot de uitvoering medewerken, nemen deel aan dat *hoog verraad.*

Hierop wordt aangenomen de instelling van een regentschap van vijf personen, voor zoolang de rijksbestuurder niet in werking treedt, *en ter vervanging van het rijksbestuur.*

Tot leden van het regentschap worden gekozen de heeren *Raveaux*, *Vogt*, *Schüler*, *Simon* en *Becker.*

BERLIJN, 5 Junij.

Ondanks de bestaande ongerustheid over de demonstratie, welke men zegt dat de Russische vloot in den Sond zal maken, gelooft men toch te kunnen verzekeren, dat de vrede eerlang gesloten zal worden. Sedert eenige dagen is de generaal *Rauch*, adjudant van den Koning van Pruissen, uit Warschau teruggekeerd, waarheen hij zich had begeven om den Keizer te complimenteren en om te gelijker tijd de als het ware gedwongen bezetting van Jutland te verklaren. Men verzekert, dat zijne zending goed is afgeloopen.

Van den 7den. De uitzigten op den bijval van de kleinere Staten tot het Saksen-verbond worden steeds gunstiger.

FRANKFORT, 5 Junij.

Zoo even komt hier de tijding, dat de *Pruissische troepen* in den Rijn-Paltz zijn getrokken en Landau zullen bezetten, alsmede dat de Hessische troepen in den afgeloopen nacht Weinheim hadden ingenomen, en wel in ¾ uurs.

— Verscheidene ex-leden der Nationale Vergadering, *Dahlmann*, *Francke*, *H. v. Gagern*, *M. v. Gagern*, graaf *Gieck*, *Mathy*, enz., hebben aan hunne staatkundige vrienden, welke in de nationale vergadering naar eene vreedzame en wettelijke tenuitvoerlegging der constitutie getracht hebben, eene uitnoodiging gezonden tot het houden eener bijeenkomst te Gotha op den 26sten. Vooral zal beraadslaagd worden, om zooveel mogelijk eenheid in de aanstaande verkiezingen voor den rijksdag te brengen.

— In de laatste berigten uit Petersburg wordt geen melding gemaakt van de zamenzwering, die in April in Petersburg zou ontdekt zijn, en door de *Lubecker Zeitung* is verspreid, zoodat men de waarheid van dat gerucht mag betwijfelen.

[Men verzekert van eene andere zijde, dat het aantal arrestatiën te Petersburg, waarvan zoo veel ophef is gemaakt, op zijn hoogst 30 bedraagt. Eenige jonge Russen, welke in hechtenis genomen zijn, zouden namelijk betrekkingen met *Caussidière* en *Louis Blanc* hebben aangeknoopt.]

Van den 7den. De rijksbestuurder zal voor eenige dagen deze stad verlaten, na gisteren ochtend eene parade over het gezamentlijke garnizoen gehouden te hebben. Waarheen de reis gaat en hoe lang die duren zal, is nog niet bekend. Zoo veel is nogtans zeker, dat hij verklaard heeft, dat, onder de tegenwoordige omstandigheden, de sprake niet kan zijn om Berlijn te bezoeken. — Eenige dagen vroeger had hij aan eene deputatie der ingezetenen alhier, die hem adressen overhandigde, ten einde hij zijne waardigheid zou blijven bekleeden, geantwoord: „dat hij tot op het einde toe, en met de hoop op welslagen, zijne moeijelijke taak, de éénheid van het geheele vaderland, zou volbrengen; — dat hij wel de moeijelijkheid dezer taak niet ontkende, maar ook den moed bezat, alle gevaar te trotseren, en slechts wenschte, dat het woord *vrees* uit het woordenboek der Duitsche natie weggeschrapt kon worden."

— De voorloopige regering van Baden heeft, ten gevolge der inhechtenisneming van haar medelid *Fickler*, eene zeer oproerige proclamatie aan de Wurtembergers gerigt, hen daarbij onder anderen aansporende de regering te verjagen.

— De vrijwillige bijdragen voor de achtergelatene betrekkingen van den beruchten *Robert Blum* hebben omtrent 44,000 fl. bedragen.

— Men heeft hier berigt, dat de Fransche Regering *geweigerd* heeft, om bezendingen van Luiksche geweren door Frankrijk naar Rijn Beijeren te doen vervoeren.

Van den 8sten. In het Badensche is het, volgens de jongste berigten uit Karlsruhe van den 6den, tot eene openlijke scheuring gekomen tusschen de heethoofden en de gematigden, welke laatsten ditmaal gezegepraald hebben. Den 6den Junij werd te Karlsruhe, onder het voorzitterschap van *Struve*, de klub *van den stelligen vooruitgang* opgerigt. *Struve* wilde met een troep van het puik der vrijheidshelden naar Karlsruhe trekken en aldaar de roode republiek uitroepen; buitendien wilden eenigen *Brentano*, het hoofd der gematigden, vermoorden. Deze echter riep de burgerwacht bijeen, deed *Struve* en een paar andere woeste heethoofden gevangen nemen, kanonnen op de markt plaatsen en tegen de stad rigten, en het vrijkorps van *Struve* met een extratrein naar Heidelberg brengen. — Wie echter deze zoogenoemde gematigden van Baden zijn, blijkt uit een besluit van den minister van oorlog *Sigel*, waarbij hij het *geheele land Baden* in staat van beleg stelt! Dit curieuse stuk is van Heidelberg den 5den Junij gedagteekend.

— Uit Heidelberg schrijft men van den 6den Junij: „Gisteren trok den geheelen dag volksweer door deze stad, zoo als heden 15,000 linietroepen. 25,000 man volksweer zijn heden om Heidelberg gelegerd, als ook bij de 20,000 man linietroepen, waarbij 4500 man kavallerie. „*Dood of vrijheid voor het nationaal besluit*, is de veldleus."

HAMBURG, 6 Junij.

De verovering van Aarhuus bevestigt zich niet; wel waren de Pruissen die stad binnengerukt en zelfs een eind verder voortgedrongen, doch daar vielen zij in eene hinderlaag der Denen, die hen alstoen met een vrij gevoelig verlies terugsloegen, waarbij de Prins *v. Salm* en verscheidene andere Duitsche officieren gekwetst en gevangen genomen werden. — [Een en ander is door ons reeds medegedeeld in het *Naschrift* van ons vorig nommer.

Alle berigten aangaande dit ruitergevecht zeggen eenstemmig, dat het daarbij vrij heet is toegegaan De van hunne paarden deels afgestorte, deels afgestegen huzaren en dragonders vochten als voetvolk man tegen man; de sabels braken of bogen onder het toebrengen der slagen en in de, van bloed doorweekte uniformen was vriend van vriend niet te onderkennen.]

— De Erf-groothertog van Saksen-Weimar is huiswaarts gekeerd, en heeft te Kolding aan de troepen van dien Staat te kennen gegeven, dat men het sluiten van eene overeenkomst dagelijks te gemoet zag.

Intusschen is in den ochtend van den 3den dezer het bombardement van Fredericia hervat, en in den namiddag gestaakt. De voorste werken der belegeraars zijn tot op 1000 passen van den hoofdwal genaderd.

— Men heeft te Koppenhagen berigten uit Petersburg, volgens welke de Russische vloot nog niet uit Kroonstad was uitgezeild en zelfs nog geene troepen aan boord had genomen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 6 Junij.

Men meldt, dat er eerlang eene overeenkomst tusschen de Regeringen van Engeland en Frankrijk zal worden gesloten, ten gevolge van welke het wederzijdsche brievenport zal worden gewijzigd, en zeer ten genoege der belanghebbenden *aanmerkelijk verlaagd.*

— Eene officiëele mededeeling der commissie voor landverhuizers te New-York stelt het aantal der in de eerste drie maanden van het loopende jaar in die haven aangekomen landverhuizers op 30,000, waaronder 18,589 personen uit Ierland.

— Er zijn berigten ontvangen uit New-York tot den 22sten Mei, die weinig belangrijks behelzen. — Te New Orleans was door overstrooming van de Mississippi veel schade te weeg gebragt; de stad stond grootendeels onder water. — Een te St. Louis uitgeborsten allervreeselijkste brand had eene menigte pakhuizen en andere gebouwen, ten getale van 418, alsmede 27 stoombooten met derzelver ladingen vernield; de schade werd op 5 a 6 millioen dollars begroot.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Junij.

De zitting der Nationale Wetgevende Vergadering van heden is weder buitengemeen onstuimig geweest.

In deze zitting heeft weder een nieuwe aanhanger der Bergpartij, de metselaar *Nadaud*, het woord gevoerd; en naar men meldt, even als zijn staatkundige medestander *Rattier*, getoond, dat hij niet berekend is voor die taak.

Van den 6den. De heer *Creton* heeft gisteren twee voorstellen in de Vergadering aangeboden. Het eene strekt om de verbannings-decreten van de twee takken van het huis van Bourbon in te trekken, met bepaling, „dat geen der gebannenen binnen tien jaren vertegenwoordiger, of binnen 14 jaren president mag worden." — Het tweede voorstel betreft eene nieuwe wetgeving op de belasting der dranken, welke binnen zes maanden tijds zou moeten aangeboden worden.

— De heer *de Lesseps*, buitengewoon gezant der Fransche Republiek te Rome, is alhier aangekomen. Hij vertrok uit eerstgenoemde stad op den 2den Junij en kwam, in weerwil der groote hitte, heden morgen in deze hoofdstad.

[Wanneer men geloof moet slaan aan een' brief, den 4den Junij uit Marseille geschreven, dan heeft generaal *Oudinot* weinig minder gedaan, dan den heer *Lesseps* uit zijne tent te zetten. Den 31sten Mei was n.l. de wapenstilstand ten einde geloopen, en terstond was generaal *Oudinot* voortgerukt en had zich zonder tegenstand van den boven een deel der stad oprijzenden Monte Mario meester gemaakt. Op dat zelfde oogenblik teekende de heer *Lesseps* met de driemannen een traktaat, waarbij bepaald werd, dat onze armee, met bewilliging der driemannen, hare stellingen en eenige andere min ongezonde punten zou mogen bezet houden, doch waarbij hij tevens uitdrukkelijk afstand deed van de vordering om Rome te bezetten, terwijl het volk der Romeinsche Staten bij de stemming zijnen wil zou te kennen geven. In groot costuum is de heer *Lesseps* de mededeeling van dit gesloten verdrag aan den generaal komen brengen. Deze heeft er zich over verbaasd, gebelgd, zijne generaals bijeengeroepen en den onderhandelaar zoodanig behandeld, dat deze woedend heengegaan is, overluid dreigende, dat hij naar Frankrijk vertrekken zou, en dat men vandaar weldra vernemen zou, wie weggejaagd zou worden, generaal *Oudinot* of hij.]

Van den 7den. De boodschap van den voorzitter der Republiek aan de leden der Wetgevende Vergadering is thans bekend, en voldoet over het algemeen *niet* aan de verwachting. Men meent, dat dezelve, wat het buitenland aangaat, te onbepaald is, doch voor zooveel het binnenland betreft, al te zeer in bijzonderheden treedt en van maatregelen gewaagt, welke niet dan met de grootste moeite zullen kunnen worden uitgevoerd.

Van den 8sten. Heden heeft de Wetgevende Vergadering geene zitting gehouden. — Het *Journal des Débats* zegt, dat de vergadering misschien deze verdaging gedurende eenige dagen zal doen aanhouden.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Junij.

— Het dezer dagen wegens sluiking te Antwerpen in beslag genomen Hollandsche schip en waarvan wij toen reeds melding maakten, heet *Wilhelmina*, kapt. *Willem de Breur.*

De gevonden goederen, die ingesmokkeld moesten worden, bestaan uit 224 stukken mérinos, 249 stukken mousseline de laine en 345 dozijn kousen, ten gezamentlijken bedrage van 15,000 fr., hetgeen, met inbegrip van het schip, op 3000 fr. geschat, eene som van 18,000 fr. beloopt.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 7den Junij.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot nadere regeling van het onderwerp der Kroon-domeinen, die in 1848 door wijlen Koning *Willem II* aan den Staat zijn teruggegeven. — Uit de boodschap blijkt, dat daaromtrent als nog nadere wettelijke voorziening noodzakelijk wordt geoordeeld. Dit ontwerp met de daarbij behoorende stukken zal worden gedrukt en rondgedeeld en ter overweging gezonden naar de afdeelingen.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

— Uit de bij het ontwerp voor de regeling van Kiesregt overgelegde tabel, opleverende het waarschijnlijk aantal kiezers in de onderscheidene gemeenten, naar aanleiding van den voorgestelde census, blijkt, dat dit aantal zoude beloopen in: *Friesland*, Leeuwarden *f* 70; bevolk. 23400; aantal kiezers voor de Tweede Kamer 547, voor den Gemeente-Raad 908; Sneek *f* 70; bevolk. 7203; T. K. 164, G. R. 309; Harlingen *f* 60; bevolk. 7950; T. K. 207, G. R. 414; Bolsward *f* 60; bevolk. 4223; T. K. 62, G. R.; 158; Franeker *f* 60; bevolk. 5149; T. K. 98, G. R. 213; Dokkum *f* 50; bevolk. 3797; T. K. 99, G. R. 235; Ameland *f* 22; bevolk. 1936, T. K. 22, G. R. 70; Schiermonnikoog *f* 22; bevolk. 862; T. K. 8, G. R. 23.

Groningen. Groningen *f* 70, bevolk. 33484; T. K. 937, G. R. 1680;

Drenthe. Assen *f* 50; bevolk. 3116; T. K. 87, G. R. 213; Meppel *f* 50; bevolk. 6070; T. K. 213, G. R. 385.

'S GRAVENHAGE, 7 Junij.

Van goederhand kan men mededeelen, dat bij het departement van oorlog *in geenen deele het voornemen bestuat, om de miliciens van 1847 in werkelijke dienst te stellen.*

— Bij kon. besluit van den 5den Junij, zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Diemen c. a. de heer *A. Santbergen*, thans ontv. te Norg (Drenthe) en te Norg, de heer *C. H. L. Nilant*, thans ontv. te Hedel (Gelderland).

— Gisteren zijn een aantal personen bij den Koning ten gehoore toegelaten, om hunnen dank te komen betuigen voor de hun toegekende ridderorden. Als eene niet onbelangrijke bijzonderheid kan men met zekerheid melden, dat Z. M. aan verscheidene officieren heeft te kennen gegeven, „dat het met de roeping van den krijgsman niet overeenkomt, zich met staatkundige aangelegenheden te bemoeijen, en dat hem zoodanige bemoeijing hoogst onaangenaam zou zijn." — Z. M. moet zelf hebben verklaard, ongaarne te zien, dat officieren hunne meening omtrent militaire onderwerpen (wanneer namelijk die meening niet met de beschouwingen der regering strookt) in het openbaar, en veel minder nog in geschrifte bekend maken. Als een voorbeeld van het gewigt, dat de Koning aan deze gezegden wilde bijzetten, verhaalt men, dat hij zijn ongenoegen heeft doen kennen over zeker stuk, door een zeer bekwaam en geacht officier onlangs in een tijdschrift geplaatst, met bijvoeging, dat, wanneer deze op dien weg geliefde voort te gaan, eene hem niet aangename verplaatsing daarvan spoedig het gevolg zou zijn..

Die officier, aan wiens wel versneden pen het publiek meermalen degelijke en zeer belangrijke (ofschoon niet altijd met de inzigten van het gouvernement strookende) beschouwingen heeft te danken, en die hoog in de achting zijner krijgsmakkers staat aangeschreven, was *niet* vermeld op de lange lijst dergenen, welke bij het feest van 's Konings inhuldiging zijn gedecoreerd. Men mist op dezelfde lijst almede eenige officieren, die anders wegens langdurige en getrouwe diensten het eerst in aanmerking schenen te moeten komen, doch wier namen in het verleden jaar gevonden werden op een adres, waarbij de Koning werd verzocht den toenmaligen minister van justitie het door dezen verlangde ontslag niet te verleenen. Anderen die, ofschoon dat adres niet mede onderteekend hebbende, echter het gedrag hunner

wapenbroeders goedkeurden, zijn eveneens ongedecoreerd gebleven, en stellen zich tevreden, met de verzekering, hun van geachte personen gegeven, dat het niet gedecoreerd zijn hun tot eere verstrekt, om de reden welke daartoe aanleiding gaf. (*N. Rott. Ct.*)

[Het *Zondagsblad* laat op een gedeelte van dit berigt de volgende woorden volgen: „Niet onbekend kan het zijn hoe de volksgeest [?] gaarne den luitenant *Stieltjes* tot lid der Tweede Kamer zou verlangen in de plaats van den heer *van Dam van Isselt*. En bekend ook is het wat de Gorcumsche afgevaardigde, de dichter *A. Boxman*, vermeldde, namelijk, dat er onder de oproerkraaijers en volks-voorvechters menschen zijn, die vooral op de onderofficieren en manschappen trachten te werken. Mist het leger zijn' goeden geest, dan mist de Koning zijne kracht."]

AMSTERDAM, 7 Junij.

Velen waren met ons nieuwsgierig naar de beschrijving, welke *Alexandre Dumas* in zijn overzigt van de maand Mei in het tijdschrift *Le Mois* geven zoude van de inhuldigingsplegtigheid te Amsterdam, welke hij zelf had bijgewoond. Wij hebben heden dat nommer ontvangen en er volstrekt niets betreffende de inhuldiging in gevonden. *Alexandre Dumas* heeft het de moeite niet waardig geacht, daaraan zelfs eenen regel toe te wijden.

Van den 10*den*. In de Fransche bladen leest men, dat ten gevolge van den hagchelijken toestand der republiek Venezuela, de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland overeengekomen zijn met den Hollandschen gouverneur van Curaçao, om aldaar een entrepôt op te rigten, waarin de vreemde kooplieden die Venezuela bewonen, hunne waren in veiligheid kunnen brengen. De Fransche regering had reeds deze overeenkomst goedgekeurd.

UTRECHT, 9 Junij.

Gisteren is hier de nieuwe Israëlitische kerk plegtig ingewijd. De weleerwaarde heer *L. B. Schaap*, opper-rabbijn van het synagogaal ressort, hield de inwijdings-rede naar aanleiding van *Numeri* IX: 7 en 8: „waerom souden wij verkort worden, dat wij de offerhande des Heeren op sijnen gesetten tijd niet en souden offeren, in 't midden der kinderen Israëls. En *Mose* seyde tot hen: blijft staende, dat ick hoore wat de Heere u gebieden sal."—

GRONINGEN, 11 Junij.

Er wordt dezer dagen in onze stad eene uitnoodiging rondgezonden, ter deelneming in eene instelling ter eere van onzen grooten stadgenoot WESSEL GANZEVOORT; doch welke niet strekken zal (ten zij men zulks bijzonder verlange) om een fonds te verzamelen, waaruit een beeld in erts of marmer voor WESSEL GANZEVOORT zal verrijzen, maar waaruit beurzen zullen verschaft worden aan veelbelovende, doch onbemiddelde jongelingen, die hier willen studeren, en wel in de eerste plaats in de godgeleerdheid.

Als redenen, waarom beurzen voor dit doel noodig zijn, wordt opgegeven, dat nu wegens geldgebrek uitstekende jongelieden dikwijls niet kunnen studeren. Bij onze voorouders was dit anders; wij zien, dat zij de lessen aan openlijke inrigtingen zonder betaling door de leerlingen lieten houden, en bovendien nog kosthuizen en beurzen voor onvermogende, maar veelbelovende Studenten instelden.

In den loop der tijden is dit geheel veranderd. De studie wordt van jaar tot jaar duurder; de lessen en examina, de boeken en hulpmiddelen, de levenswijze zelve eischen steeds meerdere geldmiddelen, en de kosthuizen, beurzen en aanmoedigingen tot de studie nemen af. Hier te Groningen bestaat, na de intrekking der Landsbeurzen in 1843, niet eene enkele beurs of eenig ander bekend hulpmiddel, om de studie van uitnemende jongelieden te bevorderen.

Toen er nu voor eenigen tijd ernstig over gesproken werd, hier de eene of andere waardige gedachtenis voor onzen grooten Stad- en Landgenoot WESSEL GANZEVOORT te stichten, meende men, dat deze op geene betere wijze kon vereerd worden, althans vooreerst, dan door naar zijnen naam eene instelling in het leven te roepen, ter ondersteuning van onvermogende, maar veel voor Kerk en Staat belovende studenten, gelijk hij zelf ook is geweest.

Wij vertrouwen, dat in onze weldadige stad, waarin door kleine middelen zoo veel goeds tot stand komt, ook deze instelling gelukkig zal slagen; ja, wij verwachten, dat ook vele inwoners van het platteland dezer Provincie en van elders hunne belangstelling in het behoud en den bloei onzer Hoogeschool en in de ontwikkeling van uitstekende talenten, door eene kleine jaarlijksche bijdrage of door giften in eens zullen betoonen.

— In de eerste Vergadering der afdeeling voor *Ooft- en tuinbouw* is door den heer U. G. SCHILTHUIS Jz. de navolgende mededeeling gedaan:

Van af 1842 tot 1846 is in Engeland van tijd tot tijd het inkomend regt op onderscheidene, en eindelijk op bijna alle artikelen merkelijk verminderd, daaronder ook dat op alle soorten van *groenten*, *aard-* en *boomvruchten*. — Al spoedig werd daarvan gebruik gemaakt van de Engeland meest nabijgelegene landen, om zoowel van het eene als andere verzendingen derwaarts, bijzonder naar het volkrijke Londen te doen. Aanzienlijke verzendingen zijn reeds van onderscheidene produkten van ooft- en tuinbouw, mede uit ons vaderland, per stoombooten, ook van Harlingen, maar hoofdzakelijk van Rotterdam geschied, waaronder bijzonder vermelding verdient, van de vruchten: aardbeziën, aalbessen, abrikozen, druiven, frambozen, appelen, kersen, pruimen en peren, — van de groenten: bloemkool, doperwten, komkommers, enz.

De verhoogde waarde, die deze artikelen daardoor verkrijgen, heeft zeker ten gevolge, dat men zich meer en meer op de kweeking van genoemde en meer andere tot die verzending geschikte soorten van groenten en vruchten zal toeleggen, terwijl de nabijheid van Engeland ook Nederland steeds in de gelegenheid stelt, om daarin met België en het noordwestelijk gedeelte van Frankrijk mede te dingen. — Dit zal dan ook waarschijnlijk hier te lande een toenemende en op den duur een niet onbelangrijke tak van nijverheid worden. Het is bij dat vooruitzigt geenszins te verwonderen, dat het Groninger Departement der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Nijverheid het tot zijre bemoeijing rekende, om eene afzonderlijke afdeeling op te rigten ter bevordering van den *ooft-* en *tuinbouw*

Het is waar, in dit gewest is de gelegenheid voor de verzending naar Engeland minder gunstig, dan in vele andere provinciën, maar bij het bestaan van een' beteren waterweg naar zee ware er reeds eene vaste stoombootdienst tusschen Groningen en Londen opgerigt. Wij mogen vertrouwen, dat de nog bestaande bezwaren eindelijk zullen worden opgeheven, en het geduld der nijvere volksklasse ten dezen aanzien niet lang meer op de proef gesteld behoeft te worden.

Wij vermeenen, dat het thans wel de tijd is, dat er pogingen worden aangewend om onzen ooft- en tuinbouw aan te moedigen, en vooral er de aandacht op te doen vestigen, als een toekomstige, waarschijnlijk niet onbelangrijke tak van nijverheid, onzes inziens, te meer de algemeene belangstelling waardig, omdat de zorg, die dan dient aangewend te worden, ten einde de produkten eene veel verhoogde waarde op de Engelsche markt te geven, zoowel bij de kweeking, het toevoorzigt en het zoo veel mogelijk schoonhouden der boomen, het zuiver houden der vruchten, bij de ontwikkeling, later de zorg en voorzigtigheid bij de plukking, inpakking, enz. alle ruime winsten geven en *tevens aan zeer vele handen, die werken willen, arbeid zal kunnen verschaffen.*

Ten einde den tegenwoordigen staat dezer tak van nijverheid te kunnen bevoordeelen, laten wij hier volgen eene opgaaf van verzending van *groenten* en *boomvruchten* in de beide voorlaatste jaren naar buitenlands.

Dezelve bedroeg uit het vrije verkeer

van versche groenten	1846		ƒ 122,940.00.
„ „ „	1847		„ 111,454.00.
„ ingemaakte „	1846		„ 80,923.00
„ „ „	1847		„ 62,274.00.
			ƒ 377,591.00.
van versche en gedroogde boomvruchten	1846	ƒ 182,674 00.	
	1847	„ 338,830.00.	
ingemaakte	1846	„ 16 724.00.	
	1847	„ 16,898.00.	
			ƒ 555,134.00.
Bovendien zijn nog van deze artikelen uit entrepôt verhandeld	1846	„ 57,721.00.	
	1847	„ 65,459.00.	
			ƒ 123,180.00.
			ƒ 1,055,905.00.

Als men hierbij in aanmerking neemt, dat de uitvoer van *Groenten* over de jaren 1824—27 gemiddeld slechts ƒ 5690 bedroeg uit de toen vereenigde Nederlanden, (alzoo met België,) dan zal men wel de overtuiging verkrijgen van den vooruitgang der productie van genoemd artikel. Dat wij teregt in dezen op *Engeland* hebben gewezen, blijke uit de bestemming der boven vermelde uitgevoerde goederen —

zijnde geweest naar Engeland	voor	ƒ 685,610.00.
naar de Tolverbondstaten	„	„ 162,754.00.
naar onze Oost- en West-Ind. Kolon.	„	„ 98,915.00.
naar België	„	„ 83,493.00.
naar andere hier niet genoemde Staten	„	„ 25,033.00.
		ƒ 1,055,905.00.

Hieruit zien wij, dat de uitvoer naar Engeland verreweg het belangrijkst is geweest, zijnde ook derwaarts in 1847 — alleen voor ƒ 275,685 versche en gedroogde *Boomvruchten* uit Nederland verzonden.

Alle deze opgaven zijn genomen uit de zoo uitmuntend bewerkte *Statistiek van den Handel en Scheepvaart van het Koningrijk der Nederlanden* over 1846 en 1847, ieder afzonderlijk uitgegeven door het Departement van Finantiën, waardoor op de loffelijkste wijze aan een lang gevoelde behoefte is voldaan.

Wij zien hieruit, dat de uitvoer van groenten en en boomvruchten in twee jaar de hoogstaanzienlijke waarde van ruim *een millioen guldens* nog te boven ging; ik stel mij voor, dat de belangrijkheid van dat bedrag veler verwachting zal overtreffen en, zoo ik vertrouw, iets bijdragen, om de belangstelling in den ooft- en tuinbouw, ook bij deze afdeeling, op te wekken of te vermeerderen.

Het zoude, mijns inziens, wenschelijk zijn, dat onze Maatschappij zich naauwkeurig informeerde, welke soorten van Groenten en Vruchten in Engeland het meest gezocht zijn, en verder omtrent alles, wat met den handel daarvan in eenige betrekking staat, om aan deze jeugdige tak van Nijverheid de uitbreiding te geven, waarvoor dezelve vatbaar is, en dat men ook in ons gewest daarin op den duur moge deelen.

— De openlijke oefenings-bijeenkomst der hier ter stede gevestigde Handboogschutterij *Soranus*, op den 7den Junij l.l., werd even als in vorige jaren door de aanwezigheid van een talrijk publiek opgeluisterd. Het fraaije weder, de gelukkig gekozene en goed uitgevoerde muzijk, de aanzienlijke vrouwenschaar, dit alles bragt er veel toe bij, om zoowel de leden als de genoodigden den avond regt aangenaam te doen doorbrengen. De door de Vereeniging uitgeloofde prijzen werden behaald door de leden E. SMID en G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN.

Schijnt de belangstelling in het schieten met den Handboog hier te lande ieder jaar meer toe te nemen, ook wij kunnen hier den wensch niet onderdrukken, dat deze in onze stad gevestigde „schoone en nuttige inrigting", gelijk de Beschermheer der Vereeniging, de heer VAN ITTERSUM, in zijne toespraak tot de overwinnaars teregt opmerkte, lang in stand blijven, en door het toenemen van het getal leden steeds meer en meer bloeijen moge.

— Zaturdag morgen l.l. is alhier met goed gevolg, van de scheepswerf van den heer VAN ARNHEM, van stapel geloopen de nieuw gebouwde Brik *Thetis*, groot pl. m. 180 last, kapt. H. MEPPELDER, en gebouwd voor rekening van de heeren MAURITZ, te Dordrecht. Gemelde bodem wordt ingerigt voor eene geregelde vaart op Amerika.

Voorts vernemen wij, dat aanstaanden Zaturdag van de Buitenwerf van denzelfden eigenaar van stapel zal loopen, het schoonerschip *de Buitenwerf* genoemd, kapt. T. WIJNSTOK, groot pl. m. 70 lasten.

— De heer P. VAN OECKELEN, Zaturdag-avond omstreeks 10 uur met zijne familie in eenen wagen met twee paarden bespannen van deze stad huiswaarts keerende, zijnde woonachtig achter Haren, werden diens paarden op de groote brug bij Helpman eensklaps tot staan gebragt door twee personen, welke met hunne stokken deze dieren ieder een' slag voor het hoofd toebragten. De heer VAN OECKELEN hierop uit het rijtuig springende, is hij door de aanranders dadelijk aangevallen en mishandeld, ten gevolge waarvan hij door eenige toegeschotene personen ter voorloopige verpleging in de naastbijzijnde herberg is moeten worden gebragt. — Naar men verneemt, doet de policie in deze zaak het noodige onderzoek.

— Zaturdag den 9den dezer, des namiddags omstreeks 3 uur, ontstond te Noordbroek brand in het huis van den smid G. KRAMER, welke brand door den vrij hevigen wind zich zeer snel verspreidende, niet kon worden gebluscht voor dat de behuizing geheel en de meubelen grootendeels waren verbrand. De aangrenzende behuizing, die op onderscheidene plaatsen ook reeds vuur had gevat, is bewaard gebleven. Ware dit niet gelukt, dan had deze brand erge gevolgen kunnen hebben. De oorzaak van deze ramp is onbekend; het verbrande is in de prov. Gron. brandwaarborg-maatschappij verzekerd.

— In den morgen van den 6den dezer, omstreeks te 10 uur, ontstond er brand in de behuizing van den landbouwer AIKE GEERTS HESSE, te Ellersinghuizen, onder Vlagtwedde, met het ongelukkig gevolg, dat de geheele behuizing, bestaande uit een woonhuis en aanzienlijke schuur, binnen weinige uren in een' brandenden puinhoop werd veranderd. Een gedeelte der huismeubelen en bijna alle de boerengereedschappen, alsmede 60 mudden rogge, 4 kalveren en 7 jonge varkens, werden eene prooi der vlammen. Deze aanzienlijke behuizing was slechts voor eene betrekkelijk geringe som tegen brandschade verzekerd; zoodat de eigenaar — die juist des morgens van dien dag naar de Weddermarkt was gegaan — oor dezen brand eene aanzienlijke schade zal hebben geleden. De oorzaak van den brandis niet bekend.

— De korenesschen in het Westerwoldsche leveren tegenwoordig een verblijdend en tevens prachtig gezigt op. Nog nimmer te voren beloofden zij een' voordeeliger' oogst. Wel vertoont zich op de bladeren wederom de zoogenoemde roest, maar halmen en aren zijn frisch en gezond en de korrel heeft zich reeds gezet. Deskundige landbouwers zijn dan ook van gevoelen, dat de roest, die anders wel eens verderfelijk heeft gewerkt, thans weinig of geen nadeel meer zal te weeg brengen.

Ook de overige veld- en tuinvruchten staan hier in het algemeen uitmuntend. De veenakkers zijn meestendeels gebrand en kunnen nu nog in tijds met boekweit bezaaid worden. In dit opzigt is derhalve het vooruitzigt op den boekweitoogst — een der voornaamste producten in deze streken — gunstig te noemen.

Mogt die hoop verwezenlijkt en niet zoo bitter teleurgesteld worden, als onlangs in het naburige Munsterland en wel in de omstreken van Werlte, alwaar uren gaans ver binnen zeer korten tijd alle te veld staande vruchten door eenen ontzettenden hagelslag vernield, de boomen ontbladerd en de vensterruiten verbrijzeld werden.

— Te Grijpskerk heeft men slechts met 7, doch beroemde harddravers, naar het fraaije gouden horologie gedongen. Het paard van den heer HARTZEMA, te Luijegast, genoemd *Flora*, 't welk te Dockum zoo uitmuntend voldaan heeft, is afgereden door den beroemden harddraver *Pegasus*, behoorende aan HOEKSTRA, te Jelsum, en deze door *Kuiper*, behoorende aan WESTRA, te Kollum, of DE GOEDE, te Purmerend; met laatstgenoemde is het laatst gedraafd, tegen *Pietje*, eene zwarte langst. merrie, behoorende aan den heer LAVERMAN, te Driessum, bereden door HARM LUURS. LAVERMAN heeft de overwinning behaald. Alles is in de beste orde afgeloopen.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

DELFZIJL, 8 Junij.

Den 7den dezer had alhier, op den laatsten kermisdag, weder het van ouds gebruikelijke zoogenoemde papegaaischieten plaats. Heerlijk weder begunstigde dit volksfeest, tot welks bijwoning eene buitengewoon talrijke menigte was zamengevloeid. Een aantal der geoefendste schutters, waaronder zelfs van de ter reede liggende vreemde scheepskapiteins, namen aan den wedstrijd deel, die omstreeks 5 uur door T. BRUINS, van Holwierda, beslecht werd, die niet alleen den hoogsten prijs, zijnde *een fraai zilveren tabakskomfoor*, — maar te gelijk nog twee mindere prijzen, op den staart en den vleugel gesteld, behaalde. Deze werd dus door eene in feestgewaad gedoste jufferenschaar, onder het wapperen der nationale- en oranjekleuren, als schutterkoning ingehaald. De stoet, opgeluisterd door muzijk, trok vervolgens door de straten dezer vesting en werd, als gebruikelijk, bij de plaatselijke regering ingeleid. Men miste echter bij de vlaggen de vroeger steeds opgemerkte plaatselijke vaandels, die thans misschien te oud en onoogelijk zijn geacht om publiek vertoond te kunnen worden, maar geeft niet juist de ouderdom daaraan hare achtbaarheid en waarde? — De stoet werd, niet als van ouds gebruikelijk was en ook bij een *schuttersfeest* eigenaardig voegde, — door de plaatselijke schutterij, — maar door een detachement militairen geëscorteerd, zoodat de optogt al te zeer een militair voorkomen had; — hetwelk misschien de oorzaak was, dat niet die algemeene belangstelling daarin werd opgemerkt, welke in vroegere jaren dit volksfeest mogt te beurt vallen. Alles liep in geregelde orde en zonder ongelukken af, terwijl de talrijk zamengekomene schaar van het schoone geslacht niet weinig toebragt tot opluistering van het kermisfeest. Het schoon gezigt op de vele en groote ter reede liggende schepen, van onderscheiden bouworde en natiën, kenbaar aan hunne vlaggen, lokte vele bezoekers ter beschouwing uit.

De memorie van toelichting, behoorende bij het in de zitting der Tweede Kamer, van den 6den dezer, ingekomene ontwerp van wet tot regeling van het inkomen der Kroon, luidt in haar geheel als volgt:

„Aan Koning WILLEM II kende de Grondwet, *onverminderd het inkomen uit de domeinen*, door Hem tot kroondomeinen aan den Staat teruggegeven, uit 's Lands kas een jaarlijksch inkomen toe van *een millioen* gulden tevens, dat het inkomen der Kroon bij elke nieuwe troonsbeklimming door de wet wordt geregeld.

„Aan deze bepaling moet worden gevolg gegeven, nu zich Koning *Willem III* door het afsterven van Zijnen onvergetelijken Vader tot den Troon der Nederlanden vindt geroepen.

„Daartoe strekt het ontwerp van wet, dat nevens deze memorie aan de Staten Generaal ter overweging wordt aangeboden, en waarin het voorgedragen cijfer is vastgesteld met het oog *op de tegenwoordige omstandigheden van het Vaderland* in het algemeen, en *van de schatkist* in het bijzonder.

„Krachtens die bepaling zal de Koning een *jaarlijksch inkomen van omstreeks een millioen* genieten: bedragende de opbrengst van de kroondomeinen gemiddeld iets meer of iets minder dan *vier maalhonderdduizend gulden* jaarlijks."

Men heeft ook in ons dagblad overgenomen uit het *Zondagsblad*, „dat de Koning het plan gevormd had, om uit de onderofficieren der verschillende korpsen van het leger, die 24 jaren dienst telden, *eene lijfgarde te benoemen.*"

Dit berigt blijkt geheel onnaauwkeurig en onjuist te zijn. Zie hier, wat, volgens de *Rott. Ct.*, daartoe aanleiding kan gegeven hebben: „Z. M., het lot willende verbeteren van onderofficieren, die 24 jaren dienst tellen, onberispelijk gediend hebben, voor de active dienst ongeschikt worden en dus met gagement ontslagen moeten worden, is op de gedachte gekomen, of niet eenigen hunner tot andere werkzaamheden, bij voorbeeld van ordonnans bij Z. M. of eenig ander lid der Koninklijke Familie konden geëmploijeerd worden, zijnde Z. M. voorts geneigd, zonder bezwaar der schatkist, aan zoodanige verdienstelijke onderofficieren eene geldelijke toelage te verzekeren."

De *Leidsche Courant* deelt een ingezonden stuk mede, getiteld *de sterke drank en het roggebrood te Leiden*, waarin hoofdzakelijk de volgende merkwaardige bijzonderheden voorkomen:

De plaatsen, in Leiden, waar sterke drank verkocht wordt, de logementen en societeiten er onder gerekend, beliepen in het jaar 1845 een getal van 300; dit is allengs verminderd, zoodat dit getal in den aanvang van 1848 bedroeg 229. De stads-impost op het gedistilleerd, die in 1840 ƒ 63,429 bedroeg, is mede allengs verminderd tot ƒ 40,604 in 1847 (het jaar van groote duurte der levensmiddelen), maar heeft in 1848 ƒ 40,861 bedragen. Uit deze vermindering is echter geenszins af te leiden, dat het gebruik van sterken drank allengs is afgenomen. In de onmiddellijke nabijheid der stad toch, waar de sterke dranken niet met de 100 stedelijke opcenten belast, en dus veel goedkooper dan in de stad te verkrijgen zijn, is het gebruik aanmerkelijk toegenomen.

De som van ƒ 40,861, in 1848 wegens den stedelijken accijns op het gedistilleerd opgebragt, duidt aan eene consumtie van nagenoeg 378,335 kannen. Voor het vervaardigen van deze hoeveelheid drank worden omstreeks 608,055 ℔, of omtrent 290 lasten rogge vereischt. — Volgens aangifte zijn in 1848 binnen Leiden 1,178,643 ℔, of omstreeks 561 lasten rogge gebruikt voor *brood. Dus is ruim half zoo veel rogge als er aan brood verbakken werd, aan sterken drank verdaan.* Van die 1,178,643 ℔ rogge waren echter 264,600 ℔ uitsluitend voor bedeelden. Dus is bijna een derde meer door den sterken drank verslonden, dan er voor brood voor de armen noodig is geweest. Ieder ℔ *roggemeel* staat echter gelijk met een *roggebrood* van 1¼ ned. ℔ zuiver gebakken, zonder toevoeging van eenige grint of zemelen; zoodat van de rogge, in 1848 aan sterken drank binnen Leiden verdaan, ten minste 912,082 brooden van een Ned. pond ieder, of 1,824,165 oude ponden aan roggebrood zou kunnen gebakken zijn.

Wanneer de genoemde som van den stedelijken impost, ten bedrage van ƒ 40,861, vermeerderd wordt met eene gelijke som voor Rijks-belasting, daarna nog met ƒ 18,613 voor 28 opcenten, en eindelijk met ƒ 6047 voor 10 pct. voor 't zegel, dan verkrijgt men ƒ 107,382, alleen voor de *belasting* op den sterken drank betaald. Wanneer voorts daarbij gevoegd wordt de waarde van het gedistilleerd zelf, bedragende (naar eene gemiddelde waarde van 20 cents per kan) ƒ 75,666, dan verkrijgt men een kapitaal van ƒ 183,046, in het verloopen jaar binnen de stad alleen voor sterken drank uitgegeven. Ware dat geld niet voor sterken drank, maar voor roggebrood besteed, dan zou het zoo behoeftige Leiden, naar de tegenwoordige zetting, 1,830,450 roggebrooden van 1 Ned. pond daarvoor gehad hebben, of bijna vier en een half maal zoo veel als in 1848 aan al de armen te zamen zijn uitgedeeld.

„Waar zulke feiten spreken (dus besluit de schrijver) zijn geene gevolgtrekkingen en redeneringen meer noodig. Maar eene ernstige stem gaat er uit tot allen, die het wèl meenen met het vaderland en volk, om door voorbeeld en invloed een' drank tegen te gaan, welks jammer en verderf een vloek brengt over het tegenwoordig en toekomend geslacht!"

(*Ingezonden.*)

Meermalen is in de *Groninger Courant* het bezwaar en nadeel aangewezen over de venterij bijlangs de huizen; doch wat is deze manier van zijne waar te debiteren, vergeleken bij die, welke thans onder de aandacht van Groningens ingezetenen wordt gebragt!

Dezer dagen namelijk wordt bij circulaire bekend gemaakt, dat er binnen Groningen een magazijn geopend is van lakens, bukskin, enz., enz., voortkomende uit de nationale werkplaatsen van Frankrijk, en welke goederen daar zullen verkocht worden 50 pCt. beneden fabrijksprijs; onder den schoonen schijn, dat zulks zonder schade voor den fabrikant kan geschieden, als zijnde hem de overige 50 pCt. van de nationale nijverheid vergoed.

Bij ons kwam onwillekeurig de gedachte op: wanneer genoemde circulaire waarheid bevatte, waarom dan zoo veel moeite aangewend om zijne waar in het klein af te zetten? Voor 50 pCt. beneden fabrijksprijs toch zou men gemakkelijk bij partij aan ieder' grossier kunnen slijten, en wel in korteren tijd en met meerder winst.

Wij hebben het echter niet bij redenering laten blijven, maar tevens er ook de proef van genomen. En wat meent ge, ingezetenen van Groningen, welke de uitkomst is? Deze: dat hoe laag het cijfer moge wezen, waarop de verschillende goederen zijn uitgetrokken, de kwaliteit in aanmerking genomen, dezelve nog wel 10 pCt. hooger staan, dan waarvoor ieder solied manufacturist zijne goederen verkoopt; zoodat het zeker is: of de nationale nijverheid in Frankrijk heeft niets vergoed, of de magazijnhouder verdient 60 pCt. boven den koopman te dezer stede gevestigd.

In het belang onzer stadgenooten hebben wij ons verpligt gevoeld onze opmerking het publiek bekend te moeten maken.

Een paar burgers van Groningen.

Akademie-nieuws.

GRONINGEN, 11 Junij 1849.

Heden is bij onze hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van Chirurgische stellingen, tot Doctor in de Chirurgie bevorderd de heer P. R. C. PENNINK, Med. et Art. Obst. Doctor te IJsselstein.

Kerknieuws.

De weleerw. zeer gel. heer *Jan van Gilse*, theol. dr. en pre-

dikant te Amsterdam, heeft den hem onlangs opgedragen post als hoogleeraar aan het seminarium der Doopsgezinden, in plaats van wijlen den hoogleeraar *Koopmans*, aangenomen, en hoopt hij dien in het begin van October met het houden eener oratie te aanvaarden.

STADS-KANAAL, 5 Julij. Gisteren werd in eene vereenigde vergadering van kerkeraad, kerkvoogden en notabelen der Hervormde gemeente alhier uit de nominatie, door Z. M. den Koning aangeboden, gekozen tot leeraar dezer gemeente de heer *B. J. Riedel*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur te Groningen, en zal deze keuze Z. M. den Koning voorgedragen worden.

Ds. *J. P. Huijgens*, predikant bij de Hervormden te Hoogmade c.a. (Klass. Leiden), heeft het beroep naar Breda aangenomen; — Ds. *E. B. Swalue*, predikant te Goes, het beroep naar Amsterdam, — en Ds. *J. A. Stoop*, predikant te Antwerpen, het beroep naar de Waalsch-Gereformeerde gemeente te Nijmegen.

WONS en ENGWIER (Klass. *Harlingen*), 1 Junij. In deze gemeente, vacant gebleven door het herhaald bedanken van ds. *A. P. A. du Cloux*, predikant te Losdorp, is heden met algemeene stemmen, door floreenpligtigen, tot predikant benoemd ds. *B. L. Muller*, predikant te Urk.

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 11 Junij.

Het strekt ons tot genoegen te kunnen berigten, dat een der eerste kunstenaars in het vak der Daguerreotype, de heer C. HÜNENJÄGER uit Hamburg, die zich in Duitschland zulk een' grooten naam verworven heeft, voornemens is eerstdaags onze stad te bezoeken, en er eenigen tijd te vertoeven tot uitoefening zijner kunst. Wij hadden reeds vroeger den heer HÜNENJÄGER hooren noemen als iemand, die het in de nog jeugdige kunst tot eene zeldzame hoogte gebragt had, maar we moeten erkennen, dat nadat wij in de gelegenheid waren, iets van zijn werk te zien, de goede verwachting, die wij hadden opgevat, verre overtroffen is. Er is in zijne portretten en groepen niets van dat flaauwe en doodsche, wat der Daguerreotype maar al te vaak eigen is. De beelden zijn frisch en levendig, de kleuren helder, in één woord, wij twijfelen niet, of de wijze van bewerking van den heer HÜNENJÄGER zal velen uitlokken hem te bezoeken, en hem veel werk verschaffen. Bij voorraad vindt men bij den boekverkooper P. VAN WICHEREN alhier gelegenheid, eenige door dezen kunstenaar vervaardigde stukken te zien.

Choleraberigten.

DELFT, 7 Junij. Onze stad levert een somber aanzien op. Geheel den dag ziet men Colera-lijken naar de begraafplaatsen brengen. In eene kleine straat waren ongeveer tien menschen in den tijd van tien uren gestorven. Dagelijks worden er tusschen de tweeëntwintig en achtentwintig lijken ter aarde besteld. Geheel de stad is dood stil en als in rouw gedompeld. (*Zondagsblad.*)

AMSTERDAM, 9 Junij. *Opgaaf van Cholera-lijders:* Van den 5den tot en met den 8sten Junij zijn aangegeven 37; overleden 16; — waarvan in het Cholera-Hospitaal zijn opgenomen 28, en overleden 11; — zoodat er aldaar 17 onder verpleging zijn gebleven.

UTRECHT, 10 Junij. Van den 6den tot den 10den Junij zijn aangegeven 11 Cholera-zieken, waarvan de eerste den 28sten Mei is ziek geworden; hersteld is er één; overleden 7; dus blijven in behandeling 3.

PARIJS, 5 Junij. De drukkende hitte, welke hier sedert eenige dagen heerscht, heeft de Cholera zeer doen toenemen. Terwijl in de vorige maand de sterfgevallen in de stad tusschen de 51 en 66 varieërden, telde men op den 3den dezer 208 ingekomen lijders, waarvan 119 stierven. Het totaal cijfer der sedert het begin der epidemie aangetaste lijders bedraagt thans ruim 7000. Ook de omliggende plaatsen moeten hevig onder de ziekte lijden.

Van den 6den. Heden zijn niet minder dan 231 lijken ter aarde besteld op de begraafplaats Père-Lachaise. Het grootste getal, 't welk in 1832 aldaar op éénen dag is begraven is geweest 270. De overheid heeft gelast, dat de gewone lijkwagens zoodanig zullen worden ingerigt, dat zij meer dan ééne doodkist te gelijk kunnen vervoeren. — De afgevaardigde *Chapon* is aan de Cholera bezweken; de afgevaardigde *Pigeon* heden ochtend daardoor aangetast. Men verneemt, dat ook de maarschalk *Bugeaud* de ziekte heeft gekregen, echter slechts in eenen ligten graad. De minister *de Falloux* heeft heden in persoon al de inrigtingen van openbaar onderwijs bezocht en kennis genomen van de voorzorgen, welke in het belang der zich in dezelve bevindende kweekelingen zijn genomen.

[Te Londen is uit Parijs berigt ontvangen, dat lord *Wallscourt* aldaar aan de cholera is overleden.]

Correspondentie.

Het vervolg van de beschouwing der Tentoonstelling en eenige *Ingezonden stukken*, in ons volgend nommer.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Tonningen den 2 Junij, kapit. *Pronk* Hopende Zeeman, van Amsterdam n. Rendsburg. — Te Brunshausen den 7 Junij, *de Haan* vr. Gesina, van Leer; *Brahms* Emanuel en *Leefoog* vr. Jantje, beide van Delfzijl.

Binnengekomen te Amsterdam den 6 Junij, kapit. *Jaski* Baltimore, van Batavia; *de Jong* Mina, van Hull; *Nieland* Hoop en Liefde, van Hamburg; den 7den *Puister* de Nijverheid, van Sunderland; *Mulder* de Goede Verwachting, van Hamburg; den 8sten *Rasker* Margaretha, van Seaham. — Te Texel den 6 Junij, *van der Sluis* Broederliefde, van Hartlepool; den 7den *van Aken* Hendrika Dorentea, van Sunderland; *Teensma* Ons Genoegen, van Seaham. — In het Vlie den 7 Junij, *Meijer* Pieter en *Meijer* Frederik Hendrik, beide van Osterrusoer. — Te Terschelling den 4 Junij, *Taai* Gesina Jantina, van Mandahl; *de Groot* Houthandel, van Christiansand; den 6den *Plukker* jonge Hendrik, van Laurvich. — Te Helvoet den 7 Junij, *Tersteeg* vr. Jacoba, van Memel. — Te Brielle den 6 Junij, *de Boer* Eliza, van Windau; den 7den *Zoutman* Hendrika, van Aberdeen. — Te Malaga den 21 Mei, *Gust* Hendrika, van Newport. — Te Londen den 5 Junij, *Loman* Roelfina, van Groningen; den 6den *Pekelder* vr. Grietje, van Bordeaux. — Te Portsmouth den 4 Junij, *Legger* Geertina, van Rotterdam. — Te Falmouth den 5 Junij, *de Jonge* Jantina, van Groningen n. Truro. — Te Glouchester den 2 Junij, *Walker* Henriette Sophia, van Liverno. — Te Stockholm den 26 Mei, *Lever* Catharina Elisabeth, van Leer. — Te Dantzig den 1 Junij, *de Boer* de Vriendschap, van Bordeaux. — Te Warnemunde den 1 Junij, *Karsies* Gustaaf Willem, van Amsterdam. — Te Genua den 1 Junij, *Wijgers* Amicitia, van Amsterdam. — Te Torravecchia den 23 Mei, *Hubert* juffer Annette, van Genua; den 24sten *Steffens* Johannes, van Napels. — Op de Rivier van Bordeaux den 4 Junij, *Bakker* vr. Geertje, van Amsterdam. — Te Hul den 4 Junij, *Schoon* vr. Margaretha, van Leer; den 6den *Scholtens* Margrietha, van Wismar. — Te Bolderaa den 28 Mei, *Potjer* Elsje, van Hamburg; den 29sten *Schaap* Courier, van Cette; *Schuuring* Engberdina Anna, van Hamburg; *Albers* Gesina Helena, van Stavanger; *Potjewijd* Albertina, van Koppenhage. — Te Memel den 30 Mei, *Klasen* Margrieta, van Londen; den 1 Junij *Stuit* Merwestroom, van Dordrecht; *Mooi* Tiessina, van Hamburg; den 2den *Pekelder* Heidewika, van Rotterdam; *Boer* Marchina, van Zwolle; *Bakker* vr. Gesina, van Elseneur; *Schaap* Joanna Ettina, van Dundee. — Te Travemunde den 3 Junij, *van der Werff* Jandina, van Newcastle. — Te Koppenhage den 1 Junij, *Stubbe* Jantina en den 4den *Joosten* vr. Hillechiena, beide van Amsterdam. — Te Frederikstad den 21 Mei, *Sprik* de 2 Gebroeders, van de Lemmer. — Te Carolinerzijl den 29 Mei, *Duit* vr. Ikina, van Delfzijl. — Te Kroonstad den 26 Mei, *de Boer* Helena Catharina, van Bremen; *Vaalman* Catharina, den 30sten *Mulder* jonge Hendrik en *de Boer* Hendrika, alle drie van Amsterdam; den 31sten *Brons* Fenna, van Bergen; *Bolhuis* Roelfina Gesina, van Hamburg; den 1 Junij *Jaski* Alida Theodora, van Bergen. — Te Colberg den 3 Junij, *Drent* Tjapke Schuringa, van Newcastle. — Te Barth den 31 Mei, *Sap* Margaretha Everarda, van Rotterdam. — Te Hamburg den 5 Junij, *Aden* vr. Tonkea, van Delfzijl; den 8sten *de Jonge* Catharina, van Emden. — Te Bremerhaven den 5 Junij, *Woltman* de 2 Gebroeders, van Amsterdam; den 8den *de Vries* de 5 Gezusters en *Schuur* Alberdina, beide van Delfzijl; *de Boer* Gesina Hendrika, van Utrecht; *Luken* jonge Jan en *van der Veen* vr. Catharina, beide van Delfzijl. — Te Emden den 4 Junij, *Oetzes* de Hoop, van Groningen; *Wiers* Okkolina en den 5den *van Laten* de 3 Gezusters, beide van de Rheede.

Binnengekomen te Texel den 9 Junij, kapit. *Eefting* voor *Houwink* Hermanna, van Samos, l. v. Plymouth; *Boon* Alida Giezen, van Cardiff. — Te Dartmouth den 6 Junij, *Fekkes* de Hoop, van Dublin n. Rotterdam. — Te Hull den 6 Junij, *Scholtens* Geertruida Johanna, van Amsterdam; *Rasker* Berendina, van Groningen; *Richard* Caesarea, van Delfzijl. — Te Colberg den 4 Junij, *Brons* Helena Brons, van Newcastle. — Te Wismar den 2 Junij, *Hazewinkel* Delia, van Liverpool.

Zeilklaar te Gothenburg den 1 Junij, kapit. *Botje* Gesina Alida, naar Holland. — Te Londen den 5 Junij, *Pott* het Vertrouwen, naar Wijburg en Petersburg.

In lading den Stockholm den 30 Mei, kapit. *Lever* Catharina Elisabeth, naar de Noordzee.

Vertrokken van Amsterdam den 7 Junij, kapit. *Scholtens* Sjoumenta, op avontuur; *Sprik* Grietina Hillegina, naar Grangemouth; *de Jong* de jonge Clemens, naar Hull; den 8sten *Klontje* Meinsina, naar Lubeck; *Spanjer* Catharina Sophia, naar Hamburg; *Huisman* de 2 Zusters, op avontuur; *Hansen* Sophia, naar Liverpool. — Van Texel den 6 Junij, *Olthoff* Catharina, naar Newcastle; den 7den *Renken* Jeantina, naar Suriname; *Olthoff* Jantina, naar Hull; den 8sten *de Groot* Jacoba, naar Suriname. — Uit het Vlie den 5 Junij, *Wilderman* Catharina, naar Archangel; den 7den *Vis* Catharina Knelsina, naar Petersburg; *Drok* Elisabeth Maria, naar Noorwegen. — Van Helvoet den 7 Junij, *van Wijk* Arentina Jacoba, naar Liverpool. — Van Brielle den 7 Junij, *Boomgaard* Margrieta, naar Memel; *Scherpbier* Elsje en *Mooi* de Trouw, beide op avontuur; den 8sten *Mulder* Etina, naar Liverpool; *van Calker* de jonge Hero, naar Valstom. — Van Maassluis den 7 Junij, *Smit* Anna Elisabeth, naar Memel. — Van Liverpool den 1 Junij, *Schabeling* Harmonie, naar Rotterdam. — Van Sunderland den 5 Junij, *Koning* Zeldenrust, naar Zwolle. — Van Kroonstad den 1 Junij, *Kievit* Maria Catharina, naar Amsterdam. — Van Barth den 4 Junij, *Bekkering* Christina, naar Rotterdam; *Kliphuis* juffer Grietje, naar Koppenhage. — Van Hamburg den 4 Junij, *Drewes* vr. Johanna, naar de Eems; den 5den *Bakker* Zwaantina, *de Vries* vr. Wobbegina en den 6den *Klein* Jantina, alle drie naar Amsterdam; *Klein* vr. Maria Magdalena, naar Edam; *Fisser* Henriette en den 8sten *Kremer* Elisabeth, beide naar Delfzijl. — Van Bremerhaven den 5 Junij, *Hazelhoff* Maria Geertruida, naar Amsterdam; den 7den *Huisman* Clarina, naar Norden. — Van Emden den 4 Junij, *Barghoorn* vr. Trientje, naar Groningen.

Vertrokken uit het Vlie den 8 Junij, kapit. *Hazewinkel* Vrede, naar Hamburg. — Van Hartlepool den 7 Junij, *Kwint* Johannes, naar Amsterdam. — Van Lynn den 7 Junij, *Scherpbier* de 5 Gebroeders en *Jonker* Alida, beide naar Hartlepool. — Van Bolderaa den 31 Mei, *Boswijk* Ceres en den 1 Junij *Scholtens* vr. Wicherdina, beide naar Elseneur.

CUXHAVEN, 3 Junij. Volgens een alhier loopend gerucht, zouden op de Wadden 6 of 8 Deensche kannonneerbooten gestationeerd worden, ten einde de kleinere, van de Eems en de Hollandsche kust komende vaartuigen het binnenloopen van de Elve en de Weser te beletten.

Volgens brief van Suriname van den 30 April, zouden van daar binnen eenige dagen naar Amsterdam vertrekken de schepen *Anna Elisabeth*, kapit. de Weerd, en *Maria Elisabeth*, kapit. Wriburg.

HARLINGEN, 9 Junij. Binnengekomen den 4den kapit. *Frankena* Verwachting, van Cockenzie: *Drok* Elisabeth Maria, van Laurvig; den 5den *de Grooth* Houthandel, van Christiansand; den 6den *Piukker* de jonge Hendrik, van Laurvig; den 9den *Zwaal* Wilhelmina en *Adama* de 3 Gebroeders, beide van Oudsoen. — Vertrokken den 7den *Veldhuis* Stad Enschede, naar Dundee; *Drok* Elisabeth Maria, naar Noorwegen.

ZOUTKAMP, 10 Junij. Binnengekomen den 6den kapit. *Bul* Arendina, van Newhaven; *Kwint* Hendrika en *Drewes* Tjakkien, beide van Londen. — Vertrokken den 7den *Albers* Gesina Jantina, naar Memel; *Puister* Rika, op avontuur. — Zeilklaar *Wolthekker* Sophia Klasina, naar Bristol; *van Sluis* Ettina, naar Londen; *Pik* Katharina Harmina, naar Poole.

DELFZIJL, 10 Junij. Binnengekomen den 6den kapit. *Wolkammer* Alberdina, van Christiansand n. Bremen, door de Deensche zeemagt afgewezen; *Stemman* Oellotf, van Christiansand n. Bremen. — Op de Reede den 9den *Nibbe* Amor, *Lenstrend* Catharina Maria, *Heinsch* Anna Elisabeth en *Heinsch* Gloria Deo, alle vier van Middelbra n. Hamburg; *Oosterhuis* Janna, van Bremen; *Leeuw* Maria Louisa, van Noorwegen. — Vertrokken den 9den *Kreutze* de 4 Gebroeders, naar Hamburg.

TERMUNTERZIJL, 10 Junij. Binnengekomen den 5den kapit. *Mooi* vr. Anna Maria Catharina, van Noorwegen; *Buss* de 2 Gebroeders, van Norderneij; *Buining* de jonge Jacob en 6den *Dik* de 4 Gezusters, beide van Noorwegen. — Vertrokken den 4den *Hagedoorn* de 4 Gebroeders, naar Leer; den 5den *Frijmann* Catharina, *Frijmann* de 4 Gebroeders, den 6den *Jurgens* Alida, *de Vries* vr. Anna en den 8sten *Buss* de 2 Gebroeders, alle 5 naar Norderneij. — Zeilklaar den 8sten *Wilkens* Jantina en *Buining* de jonge Jacob, beide naar Noorwegen.

BERIGT VOOR ZEEVARENDEN OP DE *ZUIDERZEE*.

Door den minister van marine wordt, in dato 's Gravenhage den 2 Junij, ter kennis van zeevarenden op de Zuiderzee en daarbij belanghebbenden gebragt, dat in ervaring gekomen zijnde, dat het Oude Hoornsche Gat voor Enkhuizen weder bevaarbaar is, vermits er tusschen de twee Noordelijkste Tonnen van den Rug of Richel van het Zand, tegenover het Krabbersgat, meer water blijft dan Zuidelijker, tusschen de Witte Bol- en Zwarte Tonnen, dien ten gevolge *met den eersten dezer loopende maand bij wijze van proeve* de Roode Ton op voornoemde Rug of Rigchel van plaats is verwisseld met de wat Noordelijker gelegen Zwarte Ton, in de merken: *de Enkhuizer Kerktoren in het Stadhuis of Doofpot in ruim* 27 *palmen diepte* (9 à 10 *voeten Amsterdamsch*) en dat er twee Drijfbakens zijn geplaatst tegen den Steilen Oostwal of het Enkhuizer zand in de navolgende merken en diepten;

Het Noordelijkste, de Toren van Grootenbroek in de Keetepoort in 37 *palmen* (13 *voeten Amsterdamsch*). *Het zuidelijkste het Enkhuizer Havenlicht aan den Oostkant van de Fransche of Westerkerk in dezelfde diepte.*

Door voorschreven verwisseling van Tonnen ontstaat *geene verandering hoegenaamd* bij het bevaren van het tegenwoordige Hoornsche Gat, maar bij het kiezen van het *Oude Vaarwater* moet (van om den Noord komende) de Roode Ton aan Stuurboord worden gehouden, vervolgens met den koers van circa Z. W. (op het miswijzend kompas) langs de bakens tot dwars van de Bolton worden gezeild, om van daar met eenen meer westelijken koers langs den gewonen weg bij de Trintelton in de ruimte te geraken.

Hierbij wordt opgemerkt, dat in het *Oude Hoornsche Gat* de Tonnen van Rug of Rigchel niet te digt en niet dan *op het lood mogen genaderd worden*; dat er langs de Bakens 50 palmen water (17 à 18 voeten Amsterdamsch) staat; dat benoorden de Roode Ton 33 à 34 palmen (11 à 12 voeten Amsterdamsch) water wordt gevonden, en dat die Ton meer kennelijk is gemaakt.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

3 Junij. Draijer, Wormerveer (Wormerveer), v. Amst. n. Riga.
de Weerd, jr. Groot Lankum (Harl.), v. Amst. n. Petersb.
Siccama, Eelje (Delfzijl), v. Delfzijl n. de Oostzee.
Kroon, Catharina Hendrika (Gron.) v. Libau n. Amst.
Duintjer, Catharina Frederika (Veend.), v. Linn n. de Oostz.
Biel, Juliane (Veendam), v. Linn n. Memel.
Onnes, Johanna Geertruida (Gronw), v. Harl. n. Memel.
14 —— Degenhard, Wicherdina, (Veend.), v. Amst. n. Rugenwalde.
Timmer, Elisabeth (Gron)., van Termunterzijl n. de Oostzee.
Norup, Beurs van Amsterdam (Amst), v. Amst n. de Oostz.
Oostra, Margrietha Hillegina (Veend.), v. Stavanger n. Stett.
Douwes, de Eendragt (Veend.), v. Amst. n. Riga.
de Boer, Wilhelmina Cath. (Kampen), v. Kampen n. Malmö.
Altona, Hendrika Margrietha (Pekela), v. Amst. n. Petersb.
5 —— Kroon, de vrouw Wicherdina (Wilderv.), v. Rugenw. n. Linn.
Nanninga, de Vriendschap (Pekela), v. Riga n. de Maas.
Ellens, Lammechina (Gron.), v. Memel n. Groningen.
Potjewijd, Afina (Pekela), v. Libau n. de Maas.
Dokter, Maria Geertruida (Schierm.), v. Memel n. Amst.
Hoff, Johanna (Delfzijl), v. Windau n. de Maas.
Das, Geeres (Pekela), v. Arensburg n. Schiedam.
Boswijk, Jantina, (Pekela), v. Memel n. Amsterdam.

De Wind, den 3den en 4den N.W. en den 5den Z.W.
ELSENEUR, 5 Junij 1849.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 11 Junij 1849.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	. . van 4 Ponden	30 Cts.,	per ℔	07^5 Cts.
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	11^5 Cts.,	„ „	23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12^5 Cts.,	„ „	42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11^5 Cts.,	„ „	38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 5 Oncen	10^5 Cts.,	„ „	35 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 8 *Junij*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	41 ℔ f 2,35
Jar.	72 ℔ f 7,75	Winter	52 ℔ f 2,75	»	44 » - 2,55
N. Oml.	68 » » 6,40	»	54 » » 3,00	BOONEN.	
»	70 » » 6,90	»	56 » » 3,25	Paardb.	f 4,25,30,60
N. Old.	66 » » 5,50	Zomer	56 » » 3,10		
»	68 » » 6,00	»	» »	ZADEN, ENZ.	
»	70 » » 6,50	Knobbe	58 » » 3,10		
ROGGE.		»	60 » » 3,40	Gr. Gort p.m.	f 5,50, f 6
Inlandsche	℔ f	HAVER.		Par. [illegible] N. ℔	f 8 a f 12
»	66 » » 3,75	Dikke	35 ℔ f 2,00	Koolz.	f 10,50 a f 12
»	68 » » 4,05	»	38 » » 2,25	Zomerz.	
»	70 » » 4,30	»	41 » » 2,50	Boterz.	
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,80	G. Mostz.	
Gr. Zand	62 ℔ f 3,75	»	47 » » 3,10	Raapolie p. v.	f 49
»	64 » » 4,15	Bl. Voer	38 » » 2,05	Boter 1 s. $\frac{1}{4}$ Ton	f 19
»	66 » » 4,55	»	40 » » 2,15	Dito $\frac{1}{8}$ Dito	f 9,25 a 50
Zw. Zand	64 » » 3,85	»	42 » » 2,30	Dito 2 s. $\frac{1}{4}$	f 17,50
Veen	64 » » 3,75	Zw. Voer	38 » » 2,20	Dito $\frac{1}{8}$ Dito	f 8,75

Tarwe als voren. — Rogge weder iets hooger verkocht. — Boekweit slepend afgaande. — Winter Gerst als voren met weinig handel; Knobbe dito 10 cents lager. — Haver tot vorige prijzen niet drifiger. — Boonen in een doen. — Gort als voren.

AMSTERDAM, 8 *Junij*. Tarwe tot ca. vorige prijzen aan cons.: 132 ℔ n. b. Poolsche f 320; 130 ℔ b. dito f 312; 128 ℔ dito f 313; 132 ℔ o. Rostocker f 310; 128 ℔ Kubanka f 250; 131 ℔ Geld. f 262. — Rogge als voren verkocht: 128 ℔ Anclammer f 153; 119 ℔ Odessa f 134 bij partij; 120 ℔ Deens. f 123; 117 ℔ Petersb. f 132; 118 ℔ Pruis. f 135. — Gerst en Haver zonder handel.

Koolzaad op 9 vat in Nov. 61 p. vl.; April 1850 62 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 111 ℔ Libau f 240. — Raapolie dadelijk niet williger, op levering iets aangenamer; op 6/w. f 41,60; vlieg. f 40,50; Sept. f 36,50; Oct. f 36,50 a f 36,75; Nov. en Dec. f 36,75. — Lijnolie op 6/w. f 28,50; vlieg. f 27,50. — Hennepolie op 6/w. f 40,50; vlieg. f 39,50.

LONDEN, 6 *Junij*. Er heerschte heden morgen weinig levendigheid. De prijzen waren dezelfde als j.l. Maandag, behalve bij eenige geforceerde verkoopen van vreemde granen, waarbij iets lagere prijzen betaald werden. Deze week zijn hier aangevoerd 650 qrs. Engelsche, 1970 qrs. vreemde Tarwe; 2520 qrs. Engelsche, 11400 qrs. vreemde Haver.

Hollandsche Boter gisteren zeer flaauw en weder 1 à 2 sh. lager. Beste Friesche geldt thans nominaal 60 à 64 sh., Hollandsche 58 à 60. sh.

LONDEN, 8 *Junij*. De handel in Tarwe was heden uiterst lusteloos, hoewel de prijzen niet lager kunnen worden genoemd. Garst ging al slepende van de hand tot nagenoeg vorige prijzen. Haver bij eenige kwantiteit niet zoo wel te plaatsen. Boonen en Erwten onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 9 *Junij*.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{13}{16}$, 49, $48\frac{15}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. $57\frac{1}{2}$; Dito dito 4 pCt. $75\frac{11}{16}$, $75\frac{3}{4}$; O. I. Leen. 4 pCt. $74\frac{5}{8}$; Amort.-Synd. $3\frac{1}{2}$ pCt. $77\frac{3}{4}$; Aand. Rijnspoorweg $4\frac{1}{2}$ $75\frac{3}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{3}{4}$, $41\frac{5}{8}$, $41\frac{3}{8}$. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. $11\frac{11}{16}$; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. $11\frac{5}{8}$, $11\frac{11}{16}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $23\frac{1}{2}$, $23\frac{9}{16}$; Coup. *Ardoins* $7\frac{5}{8}$, $7\frac{11}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. $27\frac{3}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $28\frac{1}{2}$, $28\frac{11}{16}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1828 en 1829 5 pCt. $100\frac{1}{2}$; Cert. bij *Hope* 4 pCt. $80\frac{3}{8}$. — POLEN, Aand. met Loten van 500 fl. $127\frac{1}{4}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 69; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $36\frac{3}{8}$, $36\frac{5}{8}$; N. Mex. 5 pCt. $25\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$; Peru 4 pCt. $51\frac{1}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Frans. Oblig. 3 pCt. $47\frac{3}{4}$, $48\frac{1}{2}$, $47\frac{7}{8}$; Handelm. kontant 146.

Van onze binnenl. fondsen waren Integralen iets aangenamer, ten gevolge van onderscheidene inkoopscommissiën, die daarin bewerkstelligd werden. Alle overige soorten onveranderd.

Van vreemde effecten waren Oostenrijksche meer gewild. Mexik. even als te Londen een weinig hooger. Peru flaauw.

Fransche fondsen zijn na het per duif ontvangene berigt van Parijs van gisteren ca. 1 pCt. teruggegaan.

In de overige ging weinig of niets om.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$, Prolongatie $2\frac{1}{2}$, Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{7}{8}$; Ard. à 510 £ $11\frac{5}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $23\frac{9}{16}$; Metall. $2\frac{1}{2}$ pCt. $36\frac{5}{8}$.

AMSTERDAM, 10 Junij. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te $4\frac{1}{2}$ uur.
Ard. a £ 510, $11\frac{5}{8}$. Binnenl. 3 pCts. $23\frac{9}{16}$, $\frac{11}{16}$. Port. 4 pCts. $28\frac{7}{16}$, $\frac{5}{8}$. Fransche Oblig. 3 pCts. $47\frac{5}{8}$. Peru 4 pCts. $50\frac{1}{2}$.

Naar Spaansche Binnenl. 3 pCts. was tot iets verhoogde koersen eenige meerdere vraag. Fransche, Portug. en Peru meer aangeboden. Over het algemeen vertoonde de handel geene bijzondere levendigheid.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** BRITSUM, 3 Junij 1849. Heden voormiddag beviel zeer voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER RIKA VAN BOLHUIS, geliefde Echtgenoot van

S. HOITSEMA,
Predikant.

. Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een' welgeschapen ZOON JETJE BAZUIN, Echtgenoot van

R. K. TORRINGA.

ZUURDIJK, 6 Junij 1849.

. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON Vrouwe C. A. A. MEES, geliefde Echtgenoot van

J. C. DU CLOUX.

GRONINGEN, 10 Junij 1849.

. Getrouwd:

C. J. BOLT
en
G. JANSSONIUS.

GRONINGEN, 6 Junij 1849.
Eenige kennisgeving.

. Mogten wij ons sedert korten tijd verheugen, haar door den Huwelijksband te zien verbonden, van wie wij zooveel lijden hadden gezien in een tijdvak van acht achtereenvolgende jaren, gedurende dien tijd door eene slepende ziekte aangetast, doch thans daarvan geheel hersteld; zagen wij haar in bloeijenden welstand vertrekken met haren Echtgenoot, Schipper P. W. KRAMER, naar *Hamburg*, — kort slechts mogt die vreugde zijn: heden trof ons de treurige mare, door haren Echtgenoot ons medegedeeld, dat onze op eene na oudste Dochter, CRINA, door eene hevige ziekte werd aangetast en na eenige uren smartelijk lijden daaraan op den 4den dezer is bezweken, alzoo het tijdelijke met het eeuwige verwisselende, in den nog jeugdigen leeftijd van even 26 jaren, na eene huwelijksvereeniging van slechts zes weken en vier dagen. Hoe smartelijk dit verlies ons treft, zal ieder gevoelig Ouderhart gemakkelijk beseffen.

Gevende langs dezen weg daarvan kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, 8 Junij 1849.

A. DE VRIES.
J. DE VRIES,
geb. **VAN LATEN.**

Eenige kennisgeving.

. Heden overleed ons hartelijk geliefd jongste Zoontje LAMBERTUS, in den ouderdom van bijna vijf jaren.

GRONINGEN, 8 Junij 1849.

L. DE JAGER.
S. M. E. H. DE JAGER,
geb. **ZUIDEMA.**

. Heden morgen overleed, tot mijne en mijner twee Kinderen diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot HELENA STROOTMAN, in den ouderdom van ruim 34 jaren, na tijdig voorzien te zijn met de H. H. Sacramenten van onze Moeder de H. Kerk. Ruim 8 jaren was ik met haar in eenen gelukkigen echt vereenigd.

STADS-KANAAL, 8 Junij 1849.

B. H. SINNIGE.

Eenige kennisgeving.

. Na een smartelijk lijden van vier maanden overleed heden, in den ouderdom van 41 jaren, tot droefheid harer Familie en Vrienden, Mejuffer MARGARETHA BOUWINA FORSTEN.

GRONINGEN, 9 Junij 1849.
Eenige kennisgeving.

. Heden was voor mij de treurigste dag mijns levens, daar het Hem, die geene rekenschap van zijne daden geeft, behaagde, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot A. W. MULDER, op te eischen, in den bloeijenden leeftijd van 25 jaren en elf maanden, mij nalatende een Zoontje, te jong het verlies te kunnen beseffen. — Ik staar met mijne wederzijdsche Ouders deemoedig op het stoffelijk overschot van hem die ons allen zoo dierbaar was.

WINSCHOTEN, 9 Junij 1849.

WEMELINA J. KRANENBORG,
Wedw. ALJE W. MULDER.

Vrienden en Bekenden gelieven dit voor *algemeene kennisgeving* aan te nemen.

. Op WOENSDAG, den 13den Junij 1849, des voormiddags te elf uur, ten Huize van KRUIZINGA, te *Windeweer*, gedenkt de **DIRECTIE** van het ZIJLVEST der *DRIE DELFZIJLEN*, publiek, op nadere approbatie aan te besteden:

1. Eenige **REPARATIEN** aan de METSEL- en TIMMERWERKEN van het **GENERALE ZIJLVEST** der *DRIE DELFZIJLEN*, met de LEVERANTIE van de daartoe benoodigde MATERIALEN.

2. ADIDEM aan de **DORPSTER-** of **GROOTE ZIJL** te *Delfzijl*, waaronder het MAKEN en LEVEREN van een paar NIEUWE VLOEDDEUREN.

3. ADIDEM aan de **SLOCHTER-** en **SCHARMERZIJL** te *Delfzijl*, waaronder het MAKEN en LEVEREN van een paar NIEUWE VLOEDDEUREN.

4. Eene aanzienlijke REPARATIE aan de **MUIDER KLAPBRUG** bij *Windeweer*, waaronder het MAKEN en LEVEREN van een NIEUW BALANS en GEBINT.

De Bestekken hiervan zullen, twaalf dagen bevorens, ter lezing liggen ten Huize van Aanbesteding en bij den Waarman HEMMES, te *Delfzijl*, terwijl daarenboven aanwijs der Werken zal worden gedaan te *Delfzijl* op DONDERDAG, den 7den Junij, en bij de Muider Klapbrug op ZATURDAG, den 9den Junij e.k., des voormiddags te 10 uur.

De ALGEMEENE VERGADERING der **LEER-DELFZIJLER-EEMS-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ**, tot het houden van **REKENING** en **VERANTWOORDING** over het jaar **1848**, is bepaald op DONDERDAG, den **21sten JUNIJ** aanstaande, des avonds te **7** uur, ten Huize van den Heer J. G. VOOGDT, te *Leer*.

De AANDEELHOUDERS worden mits deze vriendelijk verzocht hierbij te compareren.

LEER, 7 Junij 1849.

De Directie:
B. C. UKEMA.
De Agent te Delfzijl:
K. HAZENHOEK.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.

Van *KAMPEN* op *AMSTERDAM* (behalve Zaturdags), **DAGELIJKS**, 's namiddags te 1½ uur.

Van *AMSTERDAM* op *KAMPEN* (behalve Zondags), **DAGELIJKS**, 's morgens te 6 uur.

De **DILIGENCE** van *Groningen* over *Zwolle* naar *Kampen*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *Kampen* op *Amsterdam*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uur, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij C. A. FRIGGE; — de Reizigers komen vroegtijdig genoeg te *Amsterdam* aan, om met den laatsten spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. — Voorts loopt deze dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem* en *Nijmegen*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den DERDEN TREIN.

HOOILANDS-VERHURING.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG, den 14den Junij 1849, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein R. ABELS, te *Haren*, worden overgegaan tot de GEWONE JAARLIJKSCHE PUBLIEKE VERHURING van **HOOILANDEN**, gelegen te *Onnen* en *Haren*.

Voorts zal ten overstaan van denzelfden Notaris, op VRIJDAG, den 15den Junij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van G. T. TIESSEN, voor de Ebbingepoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Het **TOPGRAS** van ongeveer 6 B. *Land*, in 2 Stukken, gelegen te *Borgham*, toebehoorende aan Mevrouw de Wedw. J. WICHERS; en van ongeveer 2½ B. **LAND**, gelegen aan den Straatweg buiten de Boteringepoort, tegenover het Nettelbosche, toebehoorende aan Jonkheer Mr. T. J. VAN IDDEKINGE.

HEDEN NAMIDDAG

VERVOLG DER VERKOOP VAN MANUFAKTUREN, bij J. GIEZEN, te *Helpman*.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

Op Maandag, den 18den Junij

e.k., des namiddags te twee uur, zal, voor de Behuizing van E. BOSCH, J.z., aan het Schuitendiep, publiek worden verkocht: de nagelaten zindelijke **INBOEDEL** van Mejufvrouw de Weduwe wijlen H. R. COLLER, bestaande in een EIKENHOUTEN KISTKABINET, LADETAFEL, TAFELS, STOELEN, HALVE KASTKLOK, PENANTSPIEGEL, SCHILDERIJEN, GLAS, POLSELEIN, KOPER, TIN- en BLIKGOEDEREN, LINNEN en 3 Stellen TAFELGOED, een kompleet defrig VROUWEN LIJFSTOEBEHOREN, best BEDDEGOED; voorts eenig GOUD en ZILVER, waaronder een GOUDEN OORIJZER, een DITO SLOT met KETTING, ENZ., ENZ. Te bezien Zaturdag namiddag van 3 tot 6 uur.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

Woensdag, den 20sten Junij

e.k., **VERKOOPING** van **BOEREN-GOEDEREN**, vóór en in het BOLHUIS in de Gelkingestraat; in de volgende Courant nader te detailleren.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

VERKOOPING VAN TOPGRAS,

op eerstkomenden VRIJDAG, den 15den Junij 1849, des namiddags te 2 uur, ten Huize van de Weduwe BOELE HAMMINGA, aan den Trekweg te *Westerbroek*, van 25 Bunder uitmuntend **HOOILAND**, gelegen op de *Westerbroekster Made*, aan het *Drentsche Diep* en de *Maslood*, toebehoorende aan H. TAMMINK, te *Zuidlaren*, en R. G. BROEKSEMA, te *Groningen*; en van 2½ Bunders, gelegen in het Branderige Land, bij het *Foxholster Meer*, van nu wijlen S. R. MAAGH.

J. VEENHOVEN, H.z.,
Griffier.

. Mr. **S. REIJNDERS**, Notaris te *Appingedam*, gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Erven PIETER KLAASSEN DIJK, op MAANDAG, den 25sten Junij 1849, des voormiddags te 10 uur, ten huize van den Kastelein SIEWERT ARKEMA, aan den Hooilandschen Weg, te *Uithuizermeeden-Buitendijks*, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, benevens een afzonderlijk HUIS, met de VASTE, gedeeltelijk in de ZIJDLINIE VERERVENDE BEKLEMMING van 44 B., 97 R., 14 Ellen *Binnen-* en *Polderland*, met *Kwelder* en *Aanwas*, doende jaarlijks in genere tot vaste huur *f* 221—65, staande en gelegen te *Zandster-Buitendijks*.

II. Eene SCHUUR en ARBEIDERSWONING, met de VASTE BEKLEMMING van 42 B., 69 R., 70 Ellen *Binnen-* en *Polderland*, mede aldaar gelegen, doende tot vaste huur *f* 150—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 72 R., 30 Ellen *Land*, te *Spijkster-Buitendijks*, doende tot vaste huur *f* 30—00.

IV. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 80 R., 20 Ellen *Land*, aldaar doende tot vaste huur *f* 20—00.

V. De HELFT in een EIGENDOM van *f* 25—00, ongescheiden in perceel I, bedragende *f* 12—50.

Voorts op DINGSDAG, den 26sten Junij 1849, des middags te één uur, en volgende dagen, aan gemelde Boerenplaats Verkooping, op gewoon Crediet, van:

59 Stuks HORENVEE, 16 PAARDEN, 87 SCHAPEN, 12 VARKENS, 1 NIEUWEN KAPWAGEN, 1 KAP-KORREWAGEN, 5 VELDWAGENS, al de daar aanwezige BOUW-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HUISMEUBELEN, ENZ.; — voorts:

6 B. ROGGE, 9 B. WINTER- en ZOMER-KOOLZAAD, 10 B. BOONEN, 4½ B. ERWTEN, 12 B. HAVER, 6½ B. ZOMERGERST, 8 B. KLAVERHOOI, 4 B. HOOILAND en verdere NAWEIDE en WEIDELAND.

Den eersten dag de Levende Have.
Den tweeden dag de Veldvruchten.
Den derden dag, en, zoo noodig, den vierden dag, de overige Roerende Goederen.

Om de veelheid der perceelen zal de Boeldag op tijd een aanvang nemen.

. Mr. **S. REIJNDERS**, Notaris te *Appingedam*, gedenkt, ten verzoeke van de Wedw. WILLEM D. OMTA, op DINGSDAG, den 3den Julij 1849, des voormiddags te 10 uur, ten huize van den Kastelein G. J. OOSTERDIJK, te *'t Zandt*, publiek te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING, met twee SCHUREN, op *Korendijk*, onder *'t Zandt*, met de VASTE BEKLEMMING van 40 B., 36 R., 70 Ellen *Land*, doende in genere tot vaste huur *f* 323—62⁵.

II. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 61 Roeden *Land* aldaar, doende tot vaste huur *f* 28—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 75 R., 80 Ellen *Land* aldaar, doende tot vaste huur *f* 24—00.

IV. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 77 R., 10 Ellen *Land*, zullende tot vaste huur doen *f* 18—00.

En na Regterlijke magtiging:

V. De VASTE BEKLEMMING van 7 B., 19 R., 10 Ellen *Land*, te *Godlinzer-Buitendijks*, doende tot vaste huur *f* 56—00.

VI. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 32 R., 50 Ellen *Land*, onder *'t Zandt*, doende huur *f* 20—00.

Voorts op WOENSDAG, den 4den Julij 1849, des middags precies te 1 uur, en volgende dagen, aan gemelde Boerenplaats, Verkooping op gewoon Crediet, van:

20 HORENBEESTEN, 9 PAARDEN, waaronder eene zwarte MERRIE met VEULEN, 50 oude en jonge SCHAPEN, 7 VARKENS, nagenoeg 2 vette, 1 KAPWAGEN, CHAIS, VELDWAGENS, BOUW-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN en HUISMEUBELEN; voorts:

4 B. WINTER- en ZOMERKOOLZAAD, 4 B. GERST, 4 B. TARWE, 3 B. ROGGE, 12 B. HAVER, 4 B. BOONEN, 2 B. ERWTEN, 16 B. HOOILAND en NAWEIDE, TUIN- en BOOMVRUCHTEN.

Den eersten dag de Levende Have.
Den tweeden dag de Veldvruchten.
Den derden dag de overige Roerende Goederen.

Eene fatsoenlijke **JUFVROUW**, van middelmatigen ouderdom en van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne hier of elders als **HUISHOUDSTER** of **HUISBEWAARSTER** geplaatst. Adres, onder de letters J. A., bij den DRUKKER DEZER.

IEMAND, welke eene vlugge hand SCHRIJFT, goed kan REKENEN en STELLEN en van goede Getuigschriften voorzien is, zag zich gaarne geplaatst als **BOEKHOUDER**, **KLERK** of anderzins, zoowel binnen als buiten de Stad. Adres aan het BUREAU dezer COURANT. Brieven, onder letter A, franko.

TWEE KLEERMAKERSKNECHTEN

kunnen van heden af VAST WERK bekomen bij J. P. HEUN, Mr. Kleermaker te *Winschoten*. Brieven franko.

Men VRAAGT een' **BEDIENDE** of **LEERLING** in eene *GRUTTERIJ*; adres Letter A, aan het BUREAU DEZER COURANT.

Er wordt verlangd, om dadelijk in dienst te treden: een **BOERENKNECHT**, die met PAARDEN weet om te gaan en niet onkundig is, in TUIN- en LANDARBEID.

Men vervoege zich (mits van goede Getuigschriften voorzien) in persoon, bij J. G. KRAMER.

ZUIDBROEK, 11 Junij 1849.

EEN LOOPJONGEN,

om dadelijk in dienst te treden, wordt gevraagd bij den Boekverkooper P. VAN WICHEREN, H.z., Groote Markt, te *Groningen*.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.